

Zał. 3.

UZUPEŁNIENIE DO INWENTARYZACJI PRZYRODNICZEJ

Uzupełnienie do inwentaryzacji przyrodniczej rejonu
przebiegu wariantów drogi ekspresowej S-17
na odcinku Zamość - Hrebenne

Opracowanie:

Dr inż. Przemysław Stachyra

Zamość, 2008

W związku z potrzebą ponownego zaopiniowania wariantów przebiegu drogi ekspresowej S17 na odcinku Łabuńki – Hrebenne (w ramach dokumentu „Koncepcja Programowa drogi ekspresowej S17 (Warszawa) – Zakręt – Lublin – Zamość – Hrebenne (Lwów)”), przekazuje się materiały uzupełniające z zakresu inwentaryzacji przyrodniczej w zasięgu oddziaływania planowanej inwestycji.

Trzon materiałów w rzeczonyj sprawie, przekazany został przez wolontariuszy Zamojskiej Grupy OTOP w dniu 28.08.2007 r. Poniżej prezentowane materiały stanowią nieznaczne uzupełnienie posiadanych już przez Inwestora danych (wrysowanych na mapy tematyczne) i obejmują wyłącznie materiały zebrane w roku 2008 w okresie od kwietnia do lipca. Analiza treści mapy przekazana jako załącznik, wskazuje na uwzględnienie przez Projektanta danych z zakresu środowiska przyrodniczego – w szczególności stanowisk ptaków oraz system ekologicznych przejść dla małych zwierząt. W związku z powyższym nie ma zasadniczych uwag do proponowanego przez Inwestora przebiegu drogi S17 na odcinku Łabuńki – Hrebenne.

Przebieg drogi S17 w wariantcie akceptowanym przez Inwestora (kolor fioletowy) jest zdaniem autora ekspertyzy, najmniej kolizyjny w kontekście negatywnego wpływu na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, a w szczególności na obszary Natura 2000 – zarówno istniejące (OSOP) jak i projektowane (SOOS). Przebieg proponowanym wariantem nie wpłynie prawdopodobnie negatywnie na siedliska ptaków znajdujące się w zasięgu inwestycji (świadczy o tym fakt niewielkiego negatywnego wpływu istniejącej drogi krajowej nr 17). Poprowadzony jest on trasą o niewielkich walorach przyrodniczych (głównie arealem pól uprawnych), omijającą lub przecinającą w nieznacznym stopniu istniejące i projektowane obszary Natura 2000, tak, że wpływ przebiegu nie powinien spowodować utraty walorów przyrodniczych, dla których je powołano (lub planuje powołać). Uwzględnienie w projekcie drogowym systemu ekologicznych przejść dla małych zwierząt – głównie płazów – we wszystkich wskazanych miejscach, które takich zabezpieczeń wymagają – nie budzi zastrzeżeń, co do skutecznej ochrony miejsc rozrodu i migracji herpetofauny.

W zasięgu przebiegu optymalnego warianty drogi S17, nie stwierdzono nieleśnych siedlisk przyrodniczych z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej. Występujące w sąsiedztwie inwestycji leśne siedliska przyrodnicze z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej – nie zostaną poddane negatywnemu oddziaływaniu w fazie realizacji inwestycji oraz w fazie eksploatacji drogi.

W stosunku do poprzednich materiałów, postuluje się następujące modyfikacje w ramach proponowanego wariantu przebiegu drogi S17: na odcinku w rejonie wsi Barchaczów w poprzek doliny Łabuńki proponuje się poprowadzenie estakady. Nie naruszy to w istotny sposób struktury

tego fragmentu doliny, zaś wpływ na potencjalne stanowiska gatunków ptaków (m.in. derkacza) – będzie niewielki (z pewnością mniejszy niż poprowadzenie drogi nasypem).

Pozostałe warianty przebiegu drogi S17 (określone na podkładach mapowych jako czerwony i zielony) są niekorzystne w kontekście przyrodniczym (głównie zielony), gdyż ingerują w sposób istotny w siedliska przyrodnicze (grądy) oraz siedliska gatunków roślin i zwierząt – m.in. obuwika pospolitego, herpetofauny i ornitofauny, co może przyczynić się do pogorszenia ich korzystnego stanu ochrony.

W uzupełnieniu do przekazanych materiałów, na mapie tematycznej (stanowiącej załącznik do niniejszej ekspertyzy) wprowadza się stanowiska następujących gatunków (z Załączników unijnych Dyrektyw):

- spośród herpetofauny: kumaka nizinnego *Bombina bombina* (stawy rybne w Łabuniach przy wariantcie czerwonym);
- spośród ornitofauny: trzmiełojada (przy wariantcie czerwonym w ur. Książostany), orlika krzykliwego *Aquila pomarina* na zachód od wsi Potoki (w sąsiedztwie połączenia wariantów fioletowego i czerwonego) oraz puszczyka uralskiego *Strix uralensis* z rejonu Lubyczy Królewskiej.

W związku z potrzebą szczegółowego rozpoznania środowiska przyrodniczego w zasięgu i bezpośrednim sąsiedztwie planowanej inwestycji, postuluje się przeprowadzenie dokładnej (minimum rocznej) inwentaryzacji siedlisk i gatunków – głównie chronionych, rzadkich i zagrożonych, na dalszym etapie postępowania.

Specyfikacja herpetofauny i ornitofauny terenu w zasięgu wariantów przebiegu drogi S17

Płazy i gady

Status występowania:

- +++ - gatunek dość liczny,
- ++ - gatunek nieliczny, występujący w rozproszeniu,
- + - gatunek bardzo rzadki lub występujący sporadycznie.

Status ochronny - wg Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000 (Liro, Dyduch-Falniowska 1999)

II, IV – gatunki wymienione w załącznikach II i IV Dyrektywy Siedliskowej

Gatunek	Status występowania	Status ochronny
Płazy		
Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> (Linnaeus, 1758)	+	II
Ropucha szara <i>Bufo bufo</i> (Linnaeus, 1758)	+++	
Ropucha zielona <i>Bufo viridis</i> (Laurenti, 1768)	+	
Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i> (Linnaeus, 1758)	+++	IV
Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i> (Laurenti, 1768)	+	
Żaba jeziorkowa <i>Rana lessonae</i> Camerano, 1882	+++	IV
Żaba wodna <i>Rana esculenta</i> Linnaeus, 1758	+++	
Żaba trawna <i>Rana temporaria</i> Linnaeus, 1758	+++	
Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i> Nilsson, 1842	+++	IV
Gady		
Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i> Linnaeus, 1758	++	IV
Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix natrix</i> (Linnaeus, 1758)	++	

Ptaki

Status ochronny:

- RMS – gatunki objęte ochroną gatunkową ścisłą
- DP – gatunki wymienione w załączniku I Dyrektywy Ptasiej sieci Natura 2000
- PCKZ – gatunki wpisane do Polskiej czerwonej księgi zwierząt

Status:

- L – gatunek lęgowy w zasięgu i bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji (do 1000 m od drogi)
- Lż – gatunek lęgowy w sąsiedztwie inwestycji, którego żerowiska zlokalizowane są w zasięgu inwestycji
- N – gatunek nielęgowy

L.p.	Gatunek	Status	Status ochronny		
			RMS	DP	PCKZ
1.	Nur czarnoszyi <i>Gavia arctica</i> (L., 1758)	N	+		
2.	Perkoz <i>Tachybaptus ruficollis</i> (Pall., 1764)	L	+		
3.	Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> (L., 1758)	L	+		
4.	Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> L., 1758	N			
5.	Czapla biała <i>Egretta alba</i> (L., 1758)	N	+	+	
6.	Czapla purpurowa <i>Ardea purpurea</i> L., 1766	N	+	+	+
7.	Bąk <i>Botaurus stellaris</i> (L., 1758)	L	+	+	
8.	Bączek <i>Ixobrychus minutus</i> (L., 1766)	L	+	+	
9.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> (L., 1758)	Lż	+	+	
10.	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i> (L., 1758)	L	+	+	
11.	Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i> L., 1758	L			
12.	Głowienka <i>Aythya ferina</i> (L., 1758)	L			
13.	Czernica <i>Aythya fuligula</i> (L., 1758)	L			
14.	Trzmiełojad <i>Pernis apivorus</i> (L., 1758)	Lż	+	+	
15.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> (L., 1758)	N	+	+	+
16.	Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> C.L. Brehm 1831	Lż	+	+	+

17.	Gadożer	<i>Circaetus gallicus</i> (Gmel., 1788)	N	+	+	+
18.	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i> (L., 1758)	L	+	+	
19.	Błotniak łąkowy	<i>Circus pygargus</i> (L., 1758)	N	+	+	
20.	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i> (L., 1758)	Lż	+		
21.	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i> (L., 1758)	Lż	+		
22.	Myszołów	<i>Buteo buteo</i> (L., 1758)	L	+		
23.	Rybołów	<i>Pandion haliaetus</i> (L., 1758)	N	+	+	+
24.	Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i> L., 1758	L	+		
25.	Kobuz	<i>Falco subbuteo</i> L., 1758	Lż	+		
26.	Kuropatwa	<i>Perdix perdix</i> (L., 1758)	L			
27.	Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i> (L., 1758)	L	+		
28.	Bażant	<i>Phasianus colchicus</i> L., 1758	L			
29.	Derkacz	<i>Crex crex</i> (L., 1758)	L	+	+	
30.	Wodnik	<i>Rallus aquaticus</i> L., 1758	L	+		
31.	Zielonka	<i>Porzana parva</i> (Sctop., 1769)	L	+	+	+
32.	Kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i> (L., 1758)	L	+		
33.	Łyska	<i>Fulica atra</i> L., 1758	L			
34.	Żuraw	<i>Grus grus</i> (L., 1758)	N	+	+	
35.	Czajka	<i>Vanellus vanellus</i> (L., 1758)	L	+		
36.	Kszyk	<i>Gallinago gallinago</i> (L., 1758)	L	+		
37.	Dubelt	<i>Gallinago media</i> (Lath., 1787)	L	+	+	+
38.	Samotnik	<i>Tringa ochropus</i> L., 1758	L	+		
39.	Łęczak	<i>Tringa glareola</i> L., 1758	N	+	+	+
40.	Rycyk	<i>Limosa limosa</i> (L., 1758)	L	+		
41.	Krwawodziób	<i>Tringa totanus</i> (L., 1758)	Lż	+		
42.	Samotnik	<i>Tringa ochropus</i> L., 1758	L	+		
43.	Śmieszka	<i>Larus ridibundus</i> L., 1766	N	+		
44.	Mewa pospolita	<i>Larus canus</i> L., 1758	N	+		
45.	Mewa żółtonoga	<i>Larus fuscus</i> L., 1758	N	+		
46.	Mewa białogłowa	<i>Larus cachinnans</i> Pall., 1811	N	+		
47.	Rybitwa rzeczna	<i>Sterna hirundo</i> L., 1758	N	+	+	
48.	Rybitwa białowąsa	<i>Chlidonias hybrida</i> (Pall., 1811)	N	+	+	+
49.	Rybitwa czarna	<i>Chlidonias niger</i> (L., 1758)	N	+	+	
50.	Rybitwa białoskrzydła	<i>Chlidonias leucopterus</i> (Temm., 1815)	N	+		+
51.	Gołąb skalny (miejski)	<i>Columba livia</i> forma <i>urbana</i> Gmel., 1789	N	+		
52.	Siniak	<i>Columba oenas</i> L., 1758	L	+		
53.	Grzywacz	<i>Columba palumbus</i> L., 1758	L			
54.	Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i> (Friv., 1838)	L	+		
55.	Turkawka	<i>Streptopelia turtur</i> (L., 1758)	L	+		
56.	Puszczyk	<i>Strix aluco</i> L., 1758	L	+		
57.	Puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i> Pall., 1771	Lż	+	+	+
58.	Uszatka	<i>Asio otus</i> (L., 1758)	L	+		
59.	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i> L., 1758	L	+		
60.	Jerzyk	<i>Apus apus</i> (L., 1758)	L	+		
61.	Dudek	<i>Upupa epops</i> L., 1758	L	+		
62.	Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i> L., 1758	L	+		
63.	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i> Gmel., 1788	L	+	+	
64.	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i> L., 1758	L	+		
65.	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i> (L., 1758)	L	+	+	
66.	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i> (L., 1758)	L	+		
67.	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i> (L., 1758)	L	+	+	
68.	Dzięcioł białogrzbiety	<i>Dendrocopos leucotos</i> (Bechst., 1803)	L	+	+	+
69.	Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i> (L., 1758)	L	+		
70.	Skowronek	<i>Alauda arvensis</i> L., 1758	L	+		

71.	Lerka	<i>Lullula arborea</i> (L., 1758)	L	+	+	
72.	Brzegówka	<i>Riparia riparia</i> (L., 1758)	Lż	+		
73.	Dymówka	<i>Hirundo rustica</i> L., 1758	L	+		
74.	Oknówka	<i>Delichon urbicum</i> (L., 1758)	L	+		
75.	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i> (L., 1758)	L	+		
76.	Świergotek łąkowy	<i>Anthus pratensis</i> (L., 1758)	L	+		
77.	Pliszka żółta	<i>Motacilla flava</i> L., 1758	L	+		
78.	Pliszka góraska	<i>Motacilla cinerea</i> (Tunst., 1771)	N	+		
79.	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i> L., 1758	L	+		
80.	Rudzik	<i>Eritacus rubecula</i> (L., 1758)	L	+		
81.	Słowiak szary	<i>Luscinia luscinia</i> (L., 1758)	L	+		
82.	Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i> (Gmel., 1774)	L	+		
83.	Pokląska	<i>Saxicola rubetra</i> (L., 1758)	L	+		
84.	Kląskawka	<i>Saxicola rubicola</i> (L., 1766)	L	+		
85.	Białorzzytko	<i>Oenanthe oenanthe</i> (L., 1758)	L	+		
86.	Kos	<i>Turdus merula</i> L., 1755	L	+		
87.	Kwiczol	<i>Turdus pilaris</i> L., 1758	L	+		
88.	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i> C.L. Brehm, 1831	L	+		
89.	Świerszczak	<i>Locustella naevia</i> (Bodd., 1783)	L	+		
90.	Strumieniówka	<i>Locustella fluviatilis</i> (Wolf, 1810)	L	+		
91.	Rokitniczka	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i> (L., 1758)	L	+		
92.	Brzeczka	<i>Locustella luscinioides</i> (Savi, 1824)	L	+		
93.	Łozówka	<i>Acrocephalus plaustris</i> (Bechst., 1798)	L	+		
94.	Trzciniak	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> (L., 1758)	L	+		
95.	Trzcinniczek	<i>Acrocephalus scirpaceus</i> (Herm., 1804)	L	+		
96.	Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i> (Vieill., 1817)	L	+		
97.	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i> (Bechst., 1785)	L	+	+	
98.	Pieczę	<i>Sylvia curruca</i> (L., 1758)	L	+		
99.	Cierniówka	<i>Sylvia communis</i> Lath., 1787	L	+		
100.	Gajówka	<i>Sylvia borin</i> (Bodd., 1783)	L	+		
101.	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i> (L., 1758)	L	+		
102.	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i> (Vieill., 1817)	L	+		
103.	Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i> (L., 1758)	L	+		
104.	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i> (Pall., 1764)	L	+		
105.	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i> (Temm., 1815)	L	+	+	
106.	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i> (Pall., 1764)	L	+		
107.	Wąsatka	<i>Panurus biarmicus</i> (L., 1758)	N	+		
108.	Modraszka	<i>Parus caeruleus</i> L., 1758	L	+		
109.	Bogatka	<i>Parus major</i> L., 1758	L	+		
110.	Sikora uboga	<i>Parus palustris</i> L., 1758	L	+		
111.	Czarnogłówka	<i>Parus montanus</i> Conrad, 1827	L	+		
112.	Kowalik	<i>Sitta europea</i> L., 1758	L	+		
113.	Pelzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i> L., 1758	L	+		
114.	Pelzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i> C.L. Brehm, 1820	L	+		
115.	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i> (L., 1758)	L	+		
116.	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i> L., 1758	L	+	+	
117.	Srokosz	<i>Lanius excubitor</i> L., 1758	L	+		
118.	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i> (L., 1758)	L	+		
119.	Sroka	<i>Pica pica</i> (L., 1758)	L			
120.	Kawka	<i>Corvus monedula</i> L., 1758	L	+		
121.	Gawron	<i>Corvus frugilegus</i> L., 1758	Lż			
122.	Wrona	<i>Corvus cornix</i> L., 1758	L			
123.	Kruk	<i>Corvus corax</i> L., 1758	Lż			
124.	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i> L., 1758	L	+		

125.	Wróbel	<i>Passer domesticus</i> (L., 1758)	L	+
126.	Mazurek	<i>Passer montanus</i> (L., 1758)	L	+
127.	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i> L., 1758	L	+
128.	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i> (L., 1766)	L	+
129.	Dzwoniec	<i>Carduelis chloris</i> (L., 1758)	L	+
130.	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i> (L., 1758)	L	+
131.	Czyż	<i>Carduelis spinus</i> (L., 1758)	N	+
132.	Makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i> (L., 1758)	L	+
133.	Krzyżodziób świerkowy	<i>Loxia curvirostra</i> L., 1758	N	+
134.	Dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i> (Pall., 1770)	L	+
135.	Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> (L., 1758)	N	+
136.	Grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i> (L., 1758)	L	+
137.	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i> L., 1758	L	+
138.	Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i> L., 1758	L	+
139.	Potrzeszcz	<i>Emberiza calandra</i> (L., 1758)	L	+

Rzekotka drzewna (fot. P. Marczakowski)

Zaskroniec zwyczajny (fot. P. Marczakowski)

Bocian czarny (fot. P. Stachyra)

Bąk (fot. P. Stachyra)

Bocian biały (fot. P. Marczakowski)

Trzmielojady (fot. P. Stachyra)

Orlik krzykliwy (fot. P. Marczakowski)